

Warszawa, dnia 7 czerwca 2021 r.

Poz. 1029

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾**

z dnia 2 czerwca 2021 r.

w sprawie kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej wykonywanej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego

Na podstawie art. 13l ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb, sposób i zakres kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej wykonywanej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, zwanego dalej „kontrolującym”, w tym kontroli używanego w pojeździe urzędzenia, o którym mowa w art. 13i ust. 3a oraz art. 16l ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, zwanej dalej „ustawą”, wykorzystywanego na potrzeby pobierania opłaty elektronicznej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) danych geolokalizacyjnych – rozumie się przez to dane wymienione w art. 13i ust. 3b ustawy;
- 2) danych rejestrowych – rozumie się przez to dane wymienione w art. 13ia ust. 5 pkt 1–3 ustawy;
- 3) dokumentach rejestrowych – rozumie się przez to odwzorowanie cyfrowe dokumentów i potwierdzenia, o których mowa w art. 13ia ust. 7 ustawy;
- 4) kategorii pojazdu – rozumie się przez to kategorię, o której mowa w art. 13ha ust. 3 ustawy;
- 5) karach pieniężnych – rozumie się przez to kary, o których mowa w art. 13k ust. 1–2d ustawy;
- 6) kontroli – rozumie się przez to kontrolę, o której mowa w art. 13l ust. 1 ustawy;
- 7) kontrolowanym – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 13k ust. 4 i 5 ustawy;
- 8) numerze referencyjnym – rozumie się przez to numer referencyjny, o którym mowa w art. 13ia ust. 8 ustawy;
- 9) obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej – rozumie się przez to:
 - a) obowiązki, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3, art. 13i ust. 4a, 4aa, 4b i 4c, art. 13ia ust. 1, 8 i 10, art. 13ib ust. 2 oraz art. 13ic ust. 1 ustawy,
 - b) obowiązek podania danych rejestrowych, o którym mowa w art. 13ia ust. 5 pkt 1–3 ustawy, oraz uzupełnienia rejestru SPOE KAS, o którym mowa w art. 13ib ust. 1 ustawy,
 - c) obowiązek dołączenia dokumentów rejestrowych;
- 10) opłacie elektronicznej – rozumie się przez to opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 11) podmiocie zagranicznym – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 13m ust. 2 ustawy;

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. z 2021 r. poz. 937).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 471, 1087 i 2338 oraz z 2021 r. poz. 54, 720 i 1005.

- 12) rejestrze SPOE KAS – rozumie się przez to rejestr uiszczających opłatę elektroniczną, o którym mowa w art. 13ia ust. 1 ustawy;
- 13) Systemie Poboru Opłaty Elektronicznej KAS – rozumie się przez to system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 13hb ust. 1bb ustawy;
- 14) urządzeniu do poboru opłaty elektronicznej – rozumie się przez to urządzenie mobilne, zewnętrzny system lokalizacyjny i urządzenie pokładowe, o których mowa w art. 13i ust. 3a ustawy, oraz urządzenie, o którym mowa w art. 16l ust. 1 ustawy;
- 15) urządzeniu SPOE KAS – rozumie się przez to urządzenie mobilne, zewnętrzny system lokalizacyjny i urządzenie pokładowe, o których mowa w art. 13i ust. 3a ustawy.

§ 3. 1. Kontroli podlega prawidłowość przestrzegania przez kontrolowanych obowiązków uiszczenia opłaty elektronicznej.

2. W przypadku użytkowników EETS kontrola obejmuje wyłącznie przestrzeganie przez nich obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 oraz art. 13i ust. 4a, 4aa i 4b ustawy.

§ 4. 1. W ramach kontroli prawidłowości przestrzegania poszczególnych obowiązków uiszczenia opłaty elektronicznej kontrolujący prowadzi czynności kontrolne mające na celu ustalenie, czy:

- 1) dany pojazd podlega opłacie elektronicznej;
- 2) kontrolowany dokonał rejestracji w rejestrze SPOE KAS albo zawarł umowę o świadczenie usługi EETS z dostawcą EETS.

2. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy, kontrolujący ustala, czy:

- 1) pojazd został wyposażony w urządzenie do poboru opłaty elektronicznej funkcjonujące prawidłowo i przekazujące aktualne dane geolokalizacyjne podczas przejazdu drogą krajową lub jej odcinkiem, na których pobiera się opłatę elektroniczną;
- 2) dla urządzenia SPOE KAS został uzyskany numer referencyjny;
- 3) urządzenie, w które został wyposażony pojazd, zostało:
 - a) wykreślone z rejestru SPOE KAS na podstawie art. 13ia ust. 15 ustawy – w przypadku urządzenia SPOE KAS,
 - b) zablokowane na podstawie art. 16l ust. 6 ustawy – w przypadku urządzenia, o którym mowa w art. 16l ust. 1 ustawy;
- 4) opłata elektroniczna została wniesiona w:
 - a) wysokości nie niższej niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 13ha ust. 6 ustawy,
 - b) trybie, w sposób i w terminie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy, z uwzględnieniem art. 13k ust. 8a i 8b ustawy;
- 5) naruszenie nie jest wynikiem naruszenia przez kierującego pojazdem obowiązku, o którym mowa w art. 13i ust. 4a ustawy.

3. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek, o którym mowa w art. 13i ust. 4a ustawy, kontrolujący ustala okoliczności wymienione w ust. 2 pkt 1–4 oraz ustala, czy do urządzenia do poboru opłaty elektronicznej zostały wprowadzone prawidłowe dane o:

- 1) kategorii pojazdu;
- 2) liczbie osi pojazdu, jeżeli stawki opłaty elektronicznej zostały zróżnicowane ze względu na liczbę osi.

4. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek, o którym mowa w art. 13i ust. 4aa ustawy, kontrolujący ustala okoliczności wymienione w ust. 2 pkt 1–4 oraz ustala, czy urządzenie do poboru opłaty elektronicznej, w które jest wyposażony pojazd, działa prawidłowo.

5. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek, o którym mowa w art. 13i ust. 4b ustawy, kontrolujący ustala okoliczności wymienione w ust. 2 pkt 1–4 oraz ustala, czy:

- 1) urządzenie do poboru opłaty elektronicznej, w które został wyposażony pojazd, jest używane zgodnie z przeznaczeniem;
- 2) stwierdzone naruszenie skutkuje uiszczeniem opłaty elektronicznej w niepełnej wysokości.

6. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek podania danych rejestrowych oraz danych, o których mowa w art. 13ib ust. 1 ustawy, kontrolujący ustala, czy dane wprowadzone do rejestru SPOE KAS są zgodne ze stanem faktycznym przez:

- 1) ich porównanie z danymi dostępnymi w:
 - a) centralnej ewidencji pojazdów oraz innych rejestrach i bazach danych, do których dostęp ma kontrolujący,
 - b) dokumentach pojazdu i dokumentach identyfikujących kontrolowanego– w przypadku danych rejestrowych;
- 2) ich porównanie z rzeczywistą kategorią pojazdu lub liczbą osi pojazdu wykonującego przejazd drogą krajową lub jej odcinkiem, na których pobiera się opłatę elektroniczną, albo numerem rejestracyjnym przyczepy lub naczepy – w przypadku danych, o których mowa w art. 13ib ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy;
- 3) sprawdzenie, czy kontrolowany prawidłowo uzupełnił rejestr SPOE KAS o numer referencyjny – w przypadku, o którym mowa w art. 13ib ust. 1 pkt 3 ustawy.

7. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek wprowadzenia do rejestru odwzorowania cyfrowego dokumentów rejestrowych, kontrolujący ustala, czy:

- 1) dane, o których mowa w art. 13ia ust. 5 pkt 3 ustawy, zostały zgłoszone do centralnej ewidencji pojazdów;
- 2) dokumenty rejestracyjne potwierdzają:
 - a) prawidłowość danych, o których mowa w art. 13ia ust. 5 pkt 3 ustawy, w tym czy dokumenty te dotyczą rejestrowanego pojazdu i są odpowiednio czytelne, a ich prawdziwość nie budzi uzasadnionych wątpliwości,
 - b) złożenie zabezpieczenia wnoszenia opłaty elektronicznej, chyba że prawidłowość złożenia tego zabezpieczenia została potwierdzona przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

8. W celu stwierdzenia, czy zostały naruszone obowiązki, o których mowa w art. 13ia ust. 10 lub art. 13ib ust. 2 ustawy, kontrolujący ustala okoliczności wymienione w ust. 6 pkt 1 oraz ustala, czy zawarte w rejestrze SPOE KAS dane rejestrowe oraz dane, o których mowa w art. 13ib ust. 1 ustawy, zostały zaktualizowane nie później niż przed rozpoczęciem przejazdu drogą krajową lub jej odcinkiem, na których pobiera się opłatę elektroniczną.

9. W celu stwierdzenia, czy został naruszony obowiązek, o którym mowa w art. 13ic ust. 1 ustawy, kontrolujący ustala okoliczności, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4 i ust. 4, a także ustala:

- 1) długość przerwy w nadawaniu sygnału pozycjonowania satelitarnego lub transmisji danych, o których mowa w art. 13i ust. 3a ustawy;
- 2) czy kontrolowany niezwłocznie zatrzymał się na najbliższym parkingu samochodowym lub w najbliższej zatoce postojowej albo opuścił niezwłocznie drogę krajową lub jej odcinek, na których pobiera się opłatę elektroniczną;
- 3) czy przerwa w nadawaniu sygnału pozycjonowania satelitarnego lub transmisji danych nie była spowodowana niedostępnością Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS;
- 4) czy wznowienie przejazdu drogą krajową lub jej odcinkiem, na których pobiera się opłatę elektroniczną, nastąpiło po przywróceniu sygnału pozycjonowania satelitarnego lub transmisji danych.

§ 5. 1. Kontrola jest prowadzona w trybie:

- 1) stacjonarnym, zwanym dalej „kontrolą stacjonarną”, przez pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego lub
- 2) mobilnym, zwanym dalej „kontrolą mobilną”, przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego działających z upoważnienia:
 - a) Głównego Inspektora Transportu Drogowego albo
 - b) wojewódzkiego inspektora transportu drogowego – w przypadku, o którym mowa w art. 51 ust. 7 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 919 i 1005).

2. Kontrolę stacjonarną mogą również prowadzić inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie obejmującym rejestrowanie naruszeń obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej za pomocą urządzeń, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1 lit. b.

3. Prawidłowość przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 13i ust. 4aa i art. 13ic ust. 1 ustawy, jest kontrolowana wyłącznie w ramach kontroli mobilnej.

4. Inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego, zatrzymując pojazd w związku z prowadzeniem kontroli mobilnej, każdorazowo kontrolują prawidłowość przestrzegania obowiązków podania danych rejestrowych oraz dołączenia dokumentów rejestrowych, jeżeli posiadają dostęp online do danych lub dokumentów zawartych w rejestrze SPOE KAS.

§ 6. 1. Kontrola może obejmować następujące czynności:

- 1) analizę danych rejestrowych oraz danych, o których mowa w art. 131b ust. 1 ustawy, zawartych w:
 - a) rejestrze SPOE KAS,
 - b) centralnej ewidencji pojazdów oraz innych rejestrach i bazach danych, do których dostęp posiada kontrolujący,
 - c) dokumentach pojazdu i dokumentach identyfikujących kontrolowanego oraz na innych nośnikach informacji;
- 2) analizę danych geolokalizacyjnych przekazywanych do Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS przez urządzenie do poboru opłaty elektronicznej, zainstalowane lub przewożone w pojeździe podlegającym opłacie elektronicznej podczas przejazdu drogą krajową lub jej odcinkiem, na których pobiera się opłatę elektroniczną;
- 3) ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za naruszenie obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej na podstawie danych i informacji:
 - a) z centralnej ewidencji pojazdów i centralnej ewidencji kierowców, rejestru dowodów osobistych oraz rejestru SPOE KAS,
 - b) zawartych w dokumentach pojazdu oraz innych dokumentach okazanych przez kontrolowanego,
 - c) zapisów tachografu,
 - d) pozyskanych od organów rejestrujących pojazd,
 - e) z wyjaśnień kontrolowanego.

2. W ramach prowadzenia kontroli stacjonarnej kontrolujący analizuje dane zarejestrowane przez urządzenia, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1, oraz dane geolokalizacyjne zarejestrowane przez System Poboru Opłaty Elektronicznej KAS i w uzasadnionych przypadkach weryfikuje ich prawidłowość przez porównanie z danymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, lub występuje do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o udzielenie niezbędnych wyjaśnień.

3. W ramach prowadzenia kontroli mobilnej inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego wykonują czynności kontrolne bezpośrednio na drodze na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

4. Czynności kontrolne wykonywane w ramach kontroli mobilnej mogą obejmować:

- 1) zatrzymywanie pojazdów w celu przeprowadzenia kontroli;
- 2) legitymowanie kierowców;
- 3) badanie dokumentów i innych nośników informacji objętych zakresem kontroli;
- 4) żądanie udzielenia przez kontrolowanego ustnych lub pisemnych wyjaśnień;
- 5) sporządzanie kopii dokumentów, o których mowa w pkt 3;
- 6) sporządzanie dokumentacji fotograficznej, jeżeli może ona stanowić dowód lub przyczynić się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli;
- 7) badanie urządzeń do poboru opłaty elektronicznej, w które są wyposażone pojazdy podlegające kontroli;
- 8) sporządzanie protokołu kontroli w przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej uzasadniającego nałożenie kary pieniężnej albo grzywny, o której mowa w art. 13na ust. 1 ustawy;
- 9) wprowadzanie informacji o ujawnionych naruszeniach obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej do Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS;
- 10) podejmowanie czynności określonych w art. 13m ust. 2–10 ustawy wobec podmiotów zagranicznych.

§ 7. 1. Do prowadzenia kontroli stacjonarnej wykorzystuje się:

- 1) urządzenia:
 - a) stacjonarne i przenośne, o których mowa w art. 13o ust. 1 ustawy, zainstalowane w pasie drogowym dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną,
 - b) zainstalowane w pojazdach służbowych kontrolującego
– zwane dalej „urządzeniami kontrolnymi”;
- 2) System Poboru Opłaty Elektronicznej KAS.

2. Urządzenia kontrolne mogą rejestrować:

- 1) obrazy pojazdu będącego przedmiotem kontroli, w tym jego numer rejestracyjny;
- 2) wymiary i parametry pojazdu umożliwiające ustalenie:
 - a) czy podlega on opłacie elektronicznej,
 - b) kategorii pojazdu, a także liczby osi pojazdu, jeżeli stawki opłaty elektronicznej zostały zróżnicowane ze względu na liczbę osi;
- 3) czas i datę przeprowadzonej kontroli;
- 4) identyfikator urządzenia kontrolnego, który zarejestrował obraz pojazdu, o którym mowa w pkt 1.

3. W przypadku danych rejestrowanych w ramach kontroli mobilnej, do formułowania wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia kar pieniężnych mogą być wykorzystywane:

- 1) dane, o których mowa w ust. 2, jeżeli zawierają obraz pojazdu będącego przedmiotem kontroli, lub
- 2) dane geolokalizacyjne rejestrowane przez System Poboru Opłaty Elektronicznej KAS.

4. Do prowadzenia kontroli mobilnej mogą być wykorzystywane przyrządy ujawniające informacje o podejrzeniu naruszenia obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej zainstalowane w pojazdach służbowych kontrolującego.

5. W wyniku przeprowadzenia kontroli mobilnej z wykorzystaniem przyrządów, o których mowa w ust. 4, rejestracji mogą podlegać dane wymienione w ust. 2 oraz identyfikator przyrządu kontrolnego.

6. Na podstawie danych zarejestrowanych przez przyrządy, o których mowa w ust. 4, kontrolujący zatrzymuje pojazd w celu podjęcia dalszych czynności kontrolnych.

7. Kontrolę stacjonarną z wykorzystaniem urządzeń kontrolnych oraz kontrolę mobilną przeprowadza się w odpowiednim miejscu i czasie tak, aby utrudnić kierującym pojazdami omijanie miejsc, w których są prowadzone czynności kontrolne. Kontrola mobilna ma w szczególności na celu kontrolę prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej przez podmioty zagraniczne.

§ 8. W okresie do dnia wskazanego w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych wydanym na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 6 maja 2020 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1087 oraz z 2021 r. poz. 1005) do kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej w systemie, o którym mowa w art. 13i ust. 1 pkt 3 ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Kontrolą są objęte prawidłowość wyposażenia pojazdów w urządzenia, o których mowa w art. 13i ust. 3 ustawy, oraz sposób ich wykorzystywania.

§ 9. Przepisy rozporządzenia stosuje się od dnia uruchomienia SPOE KAS określonego w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych wydanym na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 6 maja 2020 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie pięciu dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Infrastruktury: wz. *M. Horal*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 27 października 2016 r. w sprawie kontroli prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej (Dz. U. poz. 1859), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 6 maja 2020 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1087 oraz z 2021 r. poz. 1005).